

37 ANYS DEL GUARDÓ PER A JOVES DE LA PARRÒQUIA DE LA BORDETA

Premi Amadeu Oller

JORDI MARLET

electrik@redestb.es

De premis literaris lliures sense pressions editorials n'hi ha hagut sempre. Un d'aquests guardons és el premi de poesia Amadeu Oller, per a poetes inèdits, que ara arriba a la 37a convocatòria. El premi consisteix en l'edició del llibre guardonat a La Magrana i l'atorga la parròquia barcelonina de Sant Medir

El poeta Andreu Gomila, acabant de rebre el premi de poesia Amadeu Oller 2001

XAVIER CARRION

La primera convocatòria del premi de poesia Amadeu Oller, per a poetes inèdits, es va publicar el mes de novembre del 1964. Aquell va ser un mes clau per a qui l'atorga, la parròquia de Sant Medir, del barri barceloní de la Bordeta. S'estava en plena eufòria del Concili Vaticà Segon i, en la mateixa setmana que es va convocar el premi, a la sala d'actes del centre parroquial de Sant Medir va tenir lloc la fundació de Comissions Obres de Catalunya. L'esdeveniment, com és pot suposar, no figurava en cap programa d'actes, sinó que obeïa a les pautes de la clandestinitat. Els responsables de l'església, que ignoraven els fets clandestins concrets, volien que el privilegi concordatari de més llibertat per a l'Església fos compartit.

En aquella setmana, també es va fer el trasllat de les despulles de mossèn Amadeu Oller del cementiri Nou de Barcelona fins a la cripta de l'església de Sant Medir. Oller havia mort feia set anys i era un capellà molt estimat que va viure entre la gent de la Bordeta. També se li va dedicar un carrer i se li va aixecar com a monument commemoratiu un monòlit amb la seva efígie, obra de l'escultor Rafael Solanic. Al rector ja li havien dedicat un premi literari estrictament parroquial, del qual en el moment de la primera convocatòria de l'Amadeu Oller de poesia s'havien fet quatre convocatòries, i que finalment s'hi va fondre.

SIS CANDIDATS

El premi funciona amb una comissió organitzadora presidida per l'actual rector de la parròquia, mossèn Francesc Vilamala, i animada, entre

d'altres, per Josep Bigordà, a més d'un jurat del qual han format part noms de la cultura catalana com ara Joan Oliver (Pere Quart), Joan Triadú, Joan Colomines, Carme Riera, Marta Pessarrodona, Isidor Cònsul i Maria Mercè Marçal. A partir del 1982, Llibres del Mall es va fer càrrec de l'edició i distribució del premi. Des de finals dels vuitanta qui edita aquest guardó és l'editorial La Magrana.

Andreu Gomila, poeta i col·laborador d'aquest suplement, va ser declarat dimarts passat guanyador de l'Amadeu Oller 2001 amb el poemari *Un dia a l'infern dels que són*.

Tradicionalment, s'admeten originals fins a finals de de-

sembre o, com a màxim, fins a finals de gener. El premi del poeta guardonat consistirà, com sempre, en l'edició de l'obra amb què s'ha presentat a l'Amadeu Oller. Mil exemplars, dels quals cent seran per a l'autor i la resta es repartiran entre els escriptors en nòmina, els crítics, les institucions de cultura i el públic assistent a l'acte, i es posaran a la venda. Les edicions han estat sempre prèvies al lliurament del premi. Això ha permès que el dia en què es fa públic el veredict dels llibres estiguin a punt per al repartiment, de vegades encara amb la tinta fresca.

La majoria dels poetes que han participat en l'Amadeu Oller han estat sempre del

Principat, amb una reduïda participació del País Valencià i de les Illes. L'edat de molts dels participants està entre els 18 i els 25 anys. Aquest any, i de manera excepcional, només s'hi han presentat sis poetes, i més joves que mai. Ho explica el fet que el tall del premi s'ha baixat fins als 25 anys. A la primera convocatòria no es precisava cap límit d'edat en els participants. A partir de la convocatòria del 1968, les bases parlen de poetes inèdits joves. L'any següent es concreta la laxitud del terme, en destinar a poetes inèdits menors de 30 anys el premi, pel qual han passat més de 600 poetes en les seves 37 convocatòries.

Carles Miralles, catedràtic de grec a la Universitat de Barcelona i actual president del jurat del premi, en substitució de Joan Oliver, justifica que se n'hagi rebaixat el límit d'edat per participar: "La gent dels 25 als 30 anys ja comença a tenir altres possibilitats que no sigui un primer premi. Aquest hauria de ser un premi que vagi més enllà de la gent que sap dir les coses, que triï la gent que sembla que té coses a dir i que busca una manera de dir-les. Això és el més important", indica aquest estudiós dels poetes catalans contemporanis.

Des del principi, als impulsors del premi els ha interessat difondre obres inèdites que valguessin la pena. "Es tractava, en definitiva, de passar la torxa a la generació dels nascuts després de la Guerra Civil i de comprovar si aquesta generació existia i estava en condicions de donar senyals de vida poètica i en català", escriu el mateix Miralles en el recull *25 poetes del premi Amadeu Oller 1964-1989* (La Magrana), en referir-se als orígens

del premi. I ara ho complementa de viva veu: "Al llarg de la seva vida, el premi ha tret a la llum textos de gent que no ha continuat escrivint i que en un determinat moment ha fet una cosa que té una presència, que té un interès i que, si no ells els seus fills, un dia haurien tirat a les escombraries".

ELS SEIXANTA

L'Amadeu Oller ha estat des del principi un premi exigent amb els joves poetes catalans. Ho prova el fet que la primera convocatòria va quedar deserta. L'historiador Isidre Molas en va ser el primer guanyador, el 1966, amb el recull de poemes *D'aquesta terra*.

En aquells primers anys, els poetes catalans entenien els seus versos com a compromís i com a servei social. També els que participen en l'Amadeu Oller. "Hi predomina una concepció social, moralitzant, de la tasca poètica concebuda com un instrument, com una eina de renovació", indica Miralles, que va quedar finalista en la primera convocatòria del premi. La seva opinió la complementa l'ànima del premi, juntament amb mossèn Josep M. Vidal, Joan Colomines. El metge poeta indica que, als inicis del concurs, la participació majoritària era de poemes de contingut patriòtic i reivindicatiu.

Isidre Molas va escriure a *L'alba*, que és un dels poemes que formaven part del recull guanyador de la primera convocatòria: "No arribarà mai l'alba, ni la llum / a aquell món de boniques paraules / estèrils, roses / que no es poden tocar i figures de porcellana / [...] i rellotges que es pararen / fa vint-i-dos anys".

▶▶▶

Sobre la guanyadora del 2000

▶ Andreu Gomila ha estat el guanyador del 2001, però, a l'espera de poder fer una anàlisi reposada de la seva obra, recordem la guanyadora anterior. Núria Martínez Vernis va guanyar l'Amadeu Oller del 2000, amb el recull *L'acròbata tampoc no en sortirà illès*. Martínez Vernis (Barcelona, 1976) va guanyar el seu primer premi amb un conjunt de poemes que destaquen per la força poètica i el lirisme contingut. Molts dels poemes estan ambientats a Barcelona i es mouen entre l'epigrama i l'aforisme. Els poemes de Martínez Vernis són cròniques d'un temps que canvia, que s'inspiren en els petits detalls de la vida quotidiana. La poeta es creu la història de barri, que en el seu cas és el de Santa Caterina, la zona B de Ciutat Vella. "No podria sortir d'aquest barri, em dona un espai físic amb què embolcallar els meus poemes, que únicament parlen d'amor, per les coses, per les persones, per les sensacions, pels gestos, pels gustos, per tot", indica la poeta.

Martínez Vernis ha estudiat filologia, ha participat activament en el moviment associatiu i ara està al capdavant d'un centre cívic. Les imatges dels seus versos són expressionistes i introspectives. Sempre són colpidores: "Entre els cotxes / fan olor les pixarades, i els coloms fan figa". I també parlen de relacions amoroses: "M'absento de tu, / que te m'has endut la poca gràcia / i te l'has deixat més enllà". Però potser encara siguin més evocadores d'aquesta pretesa futilitat les dues estrofes: "I amb quina parsimònia esperaries saber / que mai esperaries res de res".